

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/33/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201571
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8619201571.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX, zastúpenej Mgr. Matúšom Mackom, advokátom, so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 22.02.2022, č. k. 3Csp/81/2019-67 takto jednodhlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto, cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu 300,-eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

V odôvodnení súd prvej inštancie okrem iného uviedol, že žalobkyňi vzniklo právo na primerané finančné zadostučinenie, ktoré v okolnostiach súdnej veci bolo dôvodné priznať jej v celej požadovanej výške. Predloženým rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 19.02.2018, č.k.2Csp/88/2016-78 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 08.01.2019, č.k.3Co/153/2018-108 žalobkyňa preukázala, že v pôvodnom konaní vedenom na tamom súde uplatňoval si žalovaný voči nej len na kapitalizovaných nárokoch zaplatenie sumy celkovo 596,46 eura a k tomu ešte pokračujúce úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 47,96 eura od 19.04.2016 do zaplatenia a to napriek tomu, že žalobkyňa už pred podaním žaloby na poskytnutú sumu 350 eur vrátených mala podľa tvrdenia žalovaného 521 eur. Žalovaný teda v situácii už dávno preplateného bezúročného a bezpoplatkového úveru (v čase podania žaloby preplatok bol už 242 eur) žiadal od žalobkyne ďalších 596,46 eura, teda celkovo uplatňoval si a chcel od žalobkyne takmer 2,5 násobok jej poskytnutého reálneho plnenia 350 eur. Tak prvoinštančný, ako aj odvolací súd dospeli k jednoznačnému záveru, že žalovanému nepatria žiadne úroky z úveru pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a to dokonca nielen pre jedno, ale pre hneď viacnásobné porušenie zákona č.129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (konštatovaná

absencia až 4 náležitostí zmluvy, konkrétne podľa § 9 ods. 2 písm. i/, j/, k/, y/). Súd prvej inštancie zmluvu navyše v časti úrokov pre rozpor s dobrými mravmi posúdil zároveň ako neplatnú a súčasne konštatoval existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky v podobe dojednania o voľbe Obchodného zákonníka na daný spotrebiteľský vzťah. Uvedené porušenie práv a povinností žalovaným vyplývajúcich z Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti súd prvej inštancie s poukazom na § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z o ochrane spotrebiteľa považoval za dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni, ktorá úspešnou obranou voči takýmto nedôvodným nárokom v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnila svoje práva. Konštatoval, že ak žalovaný napriek tomu, že v množstve súdnych konaní boli vytknuté dané nedostatky úverových zmlúv a konštatovaná ich bezúročnosť a bezpoplatkovosť naďalej opätovne „skúša“ voči spotrebiteľom uplatnenie vysokých úrokov a poplatkov, je plne namieste sankcionovať a odradiť ho od ďalšej takej recidívy prostredníctvom priznania primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyni ako spotrebiteľovi vo výške, ktorá nebude len symbolická. Súd prvej inštancie považoval za legitímne a spravodlivé priznať žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v sume 300 eur, ktorá len o málo prevyšuje reálne bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného a ktorá je len cca polovicou toho, čo od žalobkyne ešte ďalej a popri ňom nedôvodne žiadal.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 a 2 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Namietal, že pri rozhodovaní o tom, či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške, je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho-ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo-právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným. Má za to, že opakované sankcionovanie by bolo vzhľadom na predchádzajúce konanie neprimerane prísne. Žalobkyni žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nevznikla a preto jeho priznanie by malo za následok spôsobenie hrubej nerovnováhy medzi právami a povinnosťami veriteľa a spotrebiteľa, a to bez akéhokoľvek dôvodu. Žiadal, aby súd pri posudzovaní žalobkyňou uplatneného práva posudzoval aj to, že žalobkyňa v rámci kontraktačného procesu konala ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásila, že súhlasí s obsahom zmluvy. Za spornú považoval aj výšku požadovanej úhrady primeraného finančného zadosťučinenia, keď žalobkyňa nijako relevantne neodôvodnila výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré určite nie je primerané. Takto priznané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať za žiadnych okolností za primerané a spravodlivé. Určenie konkrétnej výšky je síce vo výlučnej kompetencii všeobecných súdov, ktoré sú povinné individuálne posúdiť každý jednotlivý prípad s ohľadom na kritériá stanovené v zákone, avšak tieto sú povinné priznať výšku finančného zadosťučinenia aj riadne odôvodniť s poukazom na nemateriálnu ujmu, ktorá spotrebiteľovi vznikla. Navrhoval, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok žalovaného, to, či súd prvej inštancie zachoval správny procesný postup, na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a vo vzťahu k odvolacím námietkam uvádza nasledovne.

V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

„Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur titulom úspešného bránenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2Csp/88/2016, o zaplatenie 47,96 eura s príslušenstvom.

Tvrdenie žalobkyne o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 2Csp/88/2016-78 zo dňa 19.02.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 3Co/153/2018-108 zo dňa 08.01.2019. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.01.2019. V uvedenom rozsudku bolo konštatované, že dohodnutý úrok v zmluve o úvere z 10.09.2012 je v rozpore so zásadou dobrých mravov pre neúmernú výšku (30,66 %) a poskytnutý úver je preto bezúročný. Zároveň v tejto úverovej zmluve ako zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov, rozlíšenie splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako aj termín konečnej splatnosti, v dôsledku čoho je žalobcom (v tejto veci

žalovaným) poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Žalobca žalovanej (v tejto veci žalobkyni) poskytol úver 350 eur, žalovaná jednotlivými splátkami celkom zaplatila 592 eur, teda viac ako bola suma poskytnutého úveru, a preto bola žaloba voči žalovanej v celom rozsahu ako nedôvodná zamietnutá. Nepochybne v tomto prípade išlo o závažné porušenie práv spotrebiteľa a bol to práve žalovaný, ktorý naformuloval zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Zároveň žalovaný konal v rozpore s dobrými mravmi, keď do zmluvy o úvere zakomponoval neprimerane vysoký úrok vo výške 30,66 %, keď v čase uzavretia zmluvy o úvere priemerná úroková sadzba pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do jedného roka bola vo výške 7,38 %.

Právoplatným ukončením konania vo veci 2Csp/88/2016 Okresného súdu Svidník bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 09.09.2019.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neplatných právnych úkonov, resp. neprijateľných zmluvných podmienok týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv. Za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy, ako aj na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvej inštancie, že priznaná suma finančného zadosťučinenia 300 eur je adekvátne a postačujúca. Odvolací súd je toho názoru, že takéto finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur vo vzťahu k žalobkyni ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Z rozsudku č.k. 2Csp/88/2016-78 zo dňa 19.02.2018 vyplýva, že po reálnom poskytnutí úveru žalobkyni vo výške 350 eur zo strany žalovaného, žalobkyňa svojimi úhradami preplatila poskytnutý úver o sumu 242 eur. Napriek tomu žalovaný od nej požadoval ďalších 596,46 eura (poplatky, zmluvná pokuta, trovy mediačného konania, 32 % úrok), pričom sú odôvodnené pochybnosti o súlade týchto nárokov so spotrebiteľským právom. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak sa stalo aj v prejednávanej veci.

V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Nie je snád ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinností dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv,

Neobstojí odvolacia námietka žalovaného, že žalobkyňa konala ľahostajne. Odvolaciemu súdu sú z jeho činnosti známe obchodné praktiky žalovaného, jeho úverové zmluvy a zmluvné podmienky, a skutočnosť, že žalobkyňa ako slabšia zmluvná strana podpísala žalovaným predložené zmluvné formuláre neobsahujúce zákonné obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, resp. obsahujúce neprijateľné zmluvné podmienky, nemôže v žiadnom prípade zbavovať žalovaného zodpovednosti.

Ani analogicky nemožno aplikovať ustanovenie § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka, keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva spôsobom, ktorým môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi, je potrebná určitá intenzita.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania žalovaného, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

Za toho stavu odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobkyňa bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli, k odvolaniu žalovaného sa ani nevyjadrila a žalovanému ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).